Proletari din toate țările, uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn, fii gata!

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul XV nr. 38 (926) * miercuri 18 sept. 1963 * 8 pag. 30 bani

Cu cine se învecinează banca ta

Vacanța s-a terminat. Munții, pădurile, litoralul mării au rămas undeva, departe, acolo unde te-au purtat drumețiile lunilor de vară. Bicazul, Valea Jiului, Săvineștii, Hunedoara nu le mai poți vedea acum decît pe hartă. Acum, cînd stai în bancă și privești harta, semnele convenționale se topesc și apar imagini vii. Iată Bicazul, unde ai admirat uriașul baraj și ai navigat pe lacul de acumulare, iată Reșița, unde ai aflat cu uimire că focul din furnale nu se stinge niciodată, iată cîmpia Bărăganului, unde privirile n-au putut zări marginea covorului de aur... Privești harta țării, cu drumuri și locuri pe care le-ai cutreierat, și parcă sala de clasă se lărgește, cuprinde tot orizontul. Banca în care stai devine vecină cu sondele din Oltenia, cu halele uzinelor de tractoare din Brașov, cu instalațiile uimitoare de la Săvinești și Borzești. Dacă vrei să le spui ceva sondorilor, lăcătușilor, chimiștilor, topitorilor sau tractoriștilor, nimic mai lesne! Și chiar dacă nu le spui, ei înțeleg și așa la ce te gîndești. Te gîndești că trebuie să înveți bine, atît de bine încît atunci cînd vei schimba uneltele școlarului cu acelea ale muncitorului să fii cît mai bine pregătit, să stăpînești cunoștințe temeinice. Pe lîngă uriașele edificii industriale ale patriei socialiste, clădirea școlii pare mică, dar tocmai aici poți dobîndi priceperea de a înălța și tu, în viitor, astfel de construcții mărețe. Multe drumuri duc în viitor — drumul oțelarului, drumul savantului, drumul țesătoarei, drumul geologului — dar toate pornesc din școală.

...In curînd, va intra tovarășul profesor. O să predea o nouă lecție. Fii cît mai atent, munca ta e să înveți, și anume să înveți bine. Nu uita cu cine se învecinează banca ta simplă, de școlar...

Cărțile mele

Bună dimineața, prietene dragi.
Nu ne-am mai văzut de-o vară.
Am fost cu valurile mării, cu umbra de fagi,
Cu serile-albastre și limba de pară
A focului de tabără.

Aud și-acum cum scapără
Apele Bistriței — parcă în foile voastre.
Simt leagănul vaporului pe lacul Bicaz
Și-aud cum suie-n sondele-albastre
Un cîntec ce-și picură slovele-n brazi,
Pe sclipatul argintiu al rafinăriilor.

Văd toamna stravezie-n chihlimbarul viilor.
Și-aud cum sună goarna viitorului, larg,
Întocmai cum goarnele pionierești sunau
Cînd înălțam drapelul pe catarg.

Și rînd pe rînd,
Voi, cărțile mele, prietene dragi,
Cînd vă deschid,
O dată cu adieri de Deltă și miros de tipar,
Voi, revărsați și drumurile mele largi
Spre viitorul luminat de partid.

M. Călin

Desen de Puiu Manu

DIN NOU la ȘCOALĂ

16 septembrie. Clinchetul cristalin al clopoțelului a vestit începerea noului an școlar.

BÎRLAD: Bun sosit noilor colegi!

Razele calde ale acestei zile de toamnă i-au găsit pe pionierii și școlarii de la Școala medie nr. 2 din Bîrlad pe culoare, în curte. La ora 9, cu toții s-au adunat pentru a începe în mod festiv noul an de școală. După ce tovarășa directoare Elena Chiriac și tovarășul Nicu Ion, membru în comitetul de părinți, le-au urat bun venit, copiii au intrat în clasele unde îi așteptau frumos rînduite pe bănci manualele școlare.

Școlarii dintr-a I-a au fost conduși de către tovarășii învățători Spiridon Arsene și Elena Moldoveanu prin toată școala. Apoi i-au condus în clase unde-i așteptau manualele școlare și multe flori. Tot pentru micuții școlari pionierii au pregătit o expoziție cu desene din diferite basme. Școlarii claselor a II-a au prezentat în cinstea colegilor dintr-a-ntîia un scurt program artistic.

BUCUREȘTI: In școală nouă

Vă mai amintiți, dragi copii? Pînă nu de mult era un loc viran. Iar acum prin munca neobosită a constructorilor, a apărut o școală nouă. O școală cu clase mari, luminoase, cu mobilier strălucitor. Una din cele 300 de noi școli date în folosință în anul 1963. Copiii care înainte se întîlneau la joc, s-au întîlnit acum pe același loc de pe strada Grădina Bordei la școală. Locul mingilor din mîinile lor l-au luat florile. E doar prima zi de școală. Și ce frumos s-au îmbrăcat. Sînt peste 1 000 de copii. S-au strîns cu toții în jurul tovarășului Petre Ionescu, vicepreședinte al Sfatului popular raional 30 Decembrie. Au privit cu emoție cum se taie panglica și cu aceeași emoție au călcat în încăperile în care se mai păstrează mirosul plăcut de tencuială proaspătă. Pe bănci, fiecare dintre ei, alături de cărți, a găsit și o floare.

DÎRVARI regiunea Ploiești: Prima zi de școală și cîteva daruri

Și la școala de 8 ani din această comună prima zi de școală a fost întîmpinată cu entuziasm. Pionierii s-au bucurat mult cînd tovarășa directoare Maria Potlog i-a anunțat că în școală au sosit mulaje pentru științele naturii, o trusă de laborator chimie, instrumente de geometrie, table și mobilier nou.

La intrarea în clase pionierii au găsit pe bănci pachetele cu manuale școlare.

- In anul 1963 au fost date în folosință 300 școli noi.
- Pentru anul școlar 1963 — 1964, s-au pregătit 17 600 000 manuale gratuite pentru elevii claselor I—VII.
- In anul școlar 1963—1964 vor fi cuprinși în învățămînt peste 3 000 000 elevi.

IN PRIMELE ZILE DE ȘCOALĂ

Școala abia a început, dar copiii s-au obișnuit din nou cu orarul, cu catalogul, cu carnetul de note... Cele 50 de minute ale orei de clasă sînt folosite din plin de elevi. La fel, ceasurile rezervate pentru pregătirea temelor, acasă. Timpul liber este și el întrebuințat cum se cuvine: pe terenul de sport, în sălile de spectacole... Fiecare pionier și școlar se străduie ca această rînduială să fie respectată. Dar sînt printre ei unii care se îngrijesc în mod deosebit ca lucrurile să meargă bine. Aceștia sînt membrii activului pionieresc. Sarcina lor este ca încă din primele zile de școală activitatea pionierească să pornească din plin, cum s-ar spune, cu toate pînzele sus!

Primele note — primele succese

A fost, ce-i drept, o vacanță foarte frumoasă, cu drumeții și excursii, în timpul cărora ați contemplat atîtea frumuseți. Acesta nu-i însă un motiv ca acum, după reînceperea școlii, cutare băiat să „drumețească" mai mult decît trebuie pe stradă sau să „contemple" ore întregi vitrinele cinematografelor. Asemenea „confuzii" între vacanță și anul școlar se întîmplă rar, dar activul pionieresc trebuie să aibă grijă să nu se mai întîmple de loc. Nici o întîrziere la școală, nici o absență — iată o chestiune de disciplină care trebuie să stea în atenția fiecărui copil. Oricine știe ce e un program al zilei și cum trebuie alcătuit. Principalul e însă să vă țineți de el. Iată de ce activul pionieresc trebuie să organizeze în fiecare clasă discuții despre întrebuințarea timpului, dar aceasta nu în general, ci cu exemple concrete, bune sau... rele din fiecare clasă. Dacă aveți obiceiul ca unele lucruri pe care le socotiți vrednice de ținut minte să vi le notați, atunci scrieți: **baza însușirii temeinice a cunoștințelor e studiul individual.** Scopul programului zilei este tocmai acela de a-l ajuta pe elev să-și împartă armonios timpul, astfel încît să-i ajungă și pentru lecții, și pentru diferite activități pionierești, și pentru lectură, joc etc. Cunoscînd situația din fiecare clasă precum și comportarea fiecărui elev, activul pionieresc trebuie să se ocupe ca toți să respecte programul zilei încă din primele zile de școală. Cel mai frumos rezultat va fi, desigur, ca primele note din noul an școlar vor fi note bune, și aceasta trebuie să fie ținta fiecărui pionier și școlar. Un ajutor util trebuie să dea activul pionieresc la reînceperea în bune condiții a activității cercurilor pe materii, a pregătirii pionierilor în vederea înscrierii și frecventării la Casele pionierilor.

În timpul liber

Iată deci că, o dată cu primul sunet de clopoțel, o dată cu primele lecții, activitatea pionierească specifică anului școlar începe. Mai sus am vorbit despre importanța respectării programului zilei în ceea ce privește învățătura. Dar, după ce temele sînt terminate, ce fac pionierii și școlarii? Și aici activul pionieresc e dator să intervină. Încă din primele zile de școală, trebuie să înceapă și activitățile cultural-artistice și sportive, activitățile patriotice. Pentru organizarea judicioasă și buna desfășurare a acestora, trebuie să cereți sprijinul conducerii școlii, al organizației de bază U.T.M. Stabiliți din timp ce spectacole vor da echipele voastre artistice, selecționați formații sportive, amenajați-vă terenurile de sport — și începeți deîndată activitățile respective. Recent a fost introdusă „Insigna de polisportiv", între altele și pentru copii de la 12 la 15 ani. Activele au datoria să-i antreneze pe pionierii mai mari în obținerea acestei insigne.

Planificați cu grijă activitățile din timpul liber, și evitați monotonia. Nu e bine ca o săptămînă să fie numai sport, și alta numai acțiuni patriotice. Normal este ca în fiecare săptămînă să fie și o acțiune patriotică (culesul fructelor la G.A.C., întreținerea unor culturi etc.) și o competiție sportivă, și un program de brigadă artistică la care să se adauge un mic concurs gen „Drumeții veseli" sau unul de ghicitori etc. Toate acestea, însă, în funcție de numărul pionierilor din unitate, de condițiile specifice fiecărei școli.

Viitorii pionieri...

Ori de cîte ori pionierii încep o anumită acțiune, răsar ca din pămînt și școlarii din clasele mici, foarte curioși. Ei sînt viitorii purtători ai cravatelor roșii, și activele trebuie să se ocupe de ei încă din primele zile de școală. Organizați cu școlarii mici discuții despre ce înseamnă cravata roșie, despre cum trebuie să învețe și să se comporte un pionier, învățați-i cîntece și jocuri pionierești, invitați-i la unele acțiuni ale voastre, potrivite vîrstei lor.

...și viitorii utemiști

Activul pionieresc trebuie să se ocupe și de pionierii din clasele mari care, întrunind toate condițiile, vor deveni membri ai U.T.M. Pentru a-i ajuta să se pregătească în vederea acestui important eveniment, puteți invita în unitate activiști U.T.M., care să le vorbească despre drepturile și îndatoririle utemiștilor, puteți organiza vizite la locurile de muncă ale utemiștilor. În felul acesta, pionierii care se pregătesc să intre în Uniunea Tineretului Muncitor vor înțelege și mai bine că trebuie să se pregătească temeinic, și că în această privință notele bune pe care le vor lua în acest an școlar, comportarea lor la școală și în afara școlii înseamnă mult.

★

Am vorbit despre o seamă de sarcini ale activului pionieresc la început de an școlar. Pentru ca să le puteți duce la bun sfîrșit trebuie să stabiliți o legătură strînsă cu organizația de bază U.T.M. a școlii și a întreprinderii sau gospodăriei agricole colective care se ocupă de școala voastră. De asemenea, în cele ce veți organiza trebuie să antrenați pe toți pionierii din unitate. Noi vă urăm succes în activitatea pionierească din noul an școlar.

Atenție, copii!

Datorită modernizării și dezvoltării Capitalei noastre, înființarea unor noi linii de autobuze și troleibuze — care străbat orașul în toate direcțiile ajungînd pînă în cele mai îndepărtate cartiere ale sale — a devenit o necesitate. Numărul auto-vehiculelor întreprinderilor de transport în comun precum și numărul posesorilor particulari de motociclete și turisme s-au mărit, de asemenea. În aceste condiții, devine obligatorie respectarea orelor de odihnă ale celor ce muncesc, păstrarea liniștei în oraș, înlăturarea surselor de zgomot. De aceea, pentru păstrarea liniștei orașului s-a hotărît ca, începînd de la 1 octombrie 1963 să fie interzisă, în orașul București, semnalizarea cu ajutorul claxonului, atît ziua cît și noaptea. Fac excepție de la această prevedere vehiculele aparținînd pompierilor și salvării cînd se deplasează în acțiuni de intervenție. Ce înseamnă pentru noi, pietonii, mai ales cînd e vorba de copii, semnalizarea fără claxon? Înseamnă să respectăm mai temeinic regulile de circulație. Nu de mult, ne-a fost adusă la cunoștință vestea unui accident. Într-o zi, pe Șoseaua Kiseleff, Cristina Brezeanu în vîrstă de 7 ani din București, B-dul Duca nr. 13, raionul 30 Decembrie, se afla cu o prietenă cu care se ținea de mînă. La un moment dat, Cristina s-a smucit din mîna prietenei sale, vrînd să traverseze strada în fugă, înaintea unui autoturism. Șoferul n-a mai putut s-o evite, iar acum Cristina se află grav rănită într-un spital. Cu ce a greșit Cristina? A traversat strada în fugă, în porțiunile de drum nepermise pentru traversare, a vrut s-o ia înaintea mașinii crezînd că viteza cu care fugea ea este mai mare decît viteza mașinii.

Gîndiți-vă la suferințele Cristinei și la durerea pe care a pricinuit-o părinților ei.

Legea circulației ne obligă să traversăm strada numai prin locurile marcate cu vopsea albă sau prin dreptul indicatoarelor de circulație: „trecere pentru pietoni". Dacă asemenea marcări lipsesc traversarea străzilor se face perpendicular și numai după ce ne-am asigurat, atît din stînga cît și din dreapta, că nu există nici o primejdie. De asemenea, este strict obligatoriu să respectăm culorile semaforului. Nu vom traversa decît atunci cînd semaforul ne arată culoarea verde. Întotdeauna vom circula numai pe trotuare, iar acolo unde acestea lipsesc vom circula pe partea stîngă pentru a vedea vehiculele ce vin din față. Tot pe trotuare vom circula cu cărucioarele și săniuțele. Este bine ca jocul copiilor să se facă în spațiile verzi, în curți interioare. Iar pe frații mai mici sau pe prietenii mai mici ca voi, nu-i lăsați singuri pe stradă.

Tot legea circulației este aceea care interzice jocul copiilor pe partea carosabilă a străzii — fie chiar și pe străzile mai puțin aglomerate. Jocul cu mingea în mijlocul drumului, agățarea de vehicule, traversarea în fugă a străzii sînt foarte, foarte periculoase.

La fel cum sîntem datori să fim cuviincioși, respectuoși, sîntem datori să respectăm și regulile circulației, să nu ne primejduim viața. Interzicerea claxonului ne va determina să fim mai atenți, să respectăm cu strictețe regulile de circulație. Deci, copii, cînd sîntem pe stradă să fim foarte atenți!

E. SKIBINSKI

Amintire din vacanță...

Cu pionierii sibieni

Toamna a sosit în convoaiele de maşini încărcate cu rod pe care-l împarte, darnică şi bogată, întregului nostru popor muncitor. Pentru copii însă a adus ceva în plus. În afară de gustoasele fructe de tot felul, a adus un clopoţel şi o legătură cu chei. Em am întîlnit-o la Sibiu. Deschidea ceremonios porţile şcolilor şi uşile diferitelor cercuri de la Casa pionierilor. Abia coborîse din Păltiniş unde pionierii au avut în timpul verii tabără în corturi. A dat o raită pe la lacuri, a strîns corturile taberei pionereşti de la Ocna Sibiului, a trecut în jos pe rîul Cibin pe la cascadă, a golit plaja de copii şi a micşorat numărul... pescarilor amatori, de pe Valea Sebişului.

Şi în timp ce toamna cobora molatic în parcurile sibiene, în şcoala nouă din cartierul Terezian cu 16 săli de clasă, manualele s-au împărţit gratuit şcolarilor ca în toate şcolile din ţara noastră.

Ghiozdanele — care acum la început de an şcolar se bucură de mai multă atenţie din partea purtătorilor lor, au primit alături de caietele frumos aranjate, pentru matematică sau limba romînă şi caiete cu notări de la cercurile care funcţionează la Casa pionierilor. Fotografii amatori „cu experienţă" ca Popa Elena, clasa a VI-a, Şcoala nr. 12 sau Roşca Dan, clasa a VII-a, Şcoala nr. 5 pot să vadă la cercul „Micii fotografi" imagini foarte interesante obţinute în timpul abia trecutei vacanţe. Iar cei de la cercul radioamatori trimiţînd în spaţiu semnale morse îşi amintesc cu mîndrie de staţiunea de radio emisie pe care au avut-o la Păltiniş în tabăra de corturi — YO — 6 — KEC. Cei de la cercurile de coregrafie, muzică sau floricultură şi-au reluat sau şi-au început activităţile interesante.

Un proverb spune că „Toamna se numără bobocii". Dar pionierii ştiu că pentru şcolari bobocii se numără... primăvara.

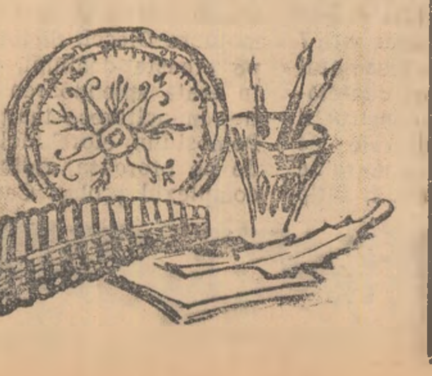
De aceea preocuparea lor de căpetenie este învăţătura.

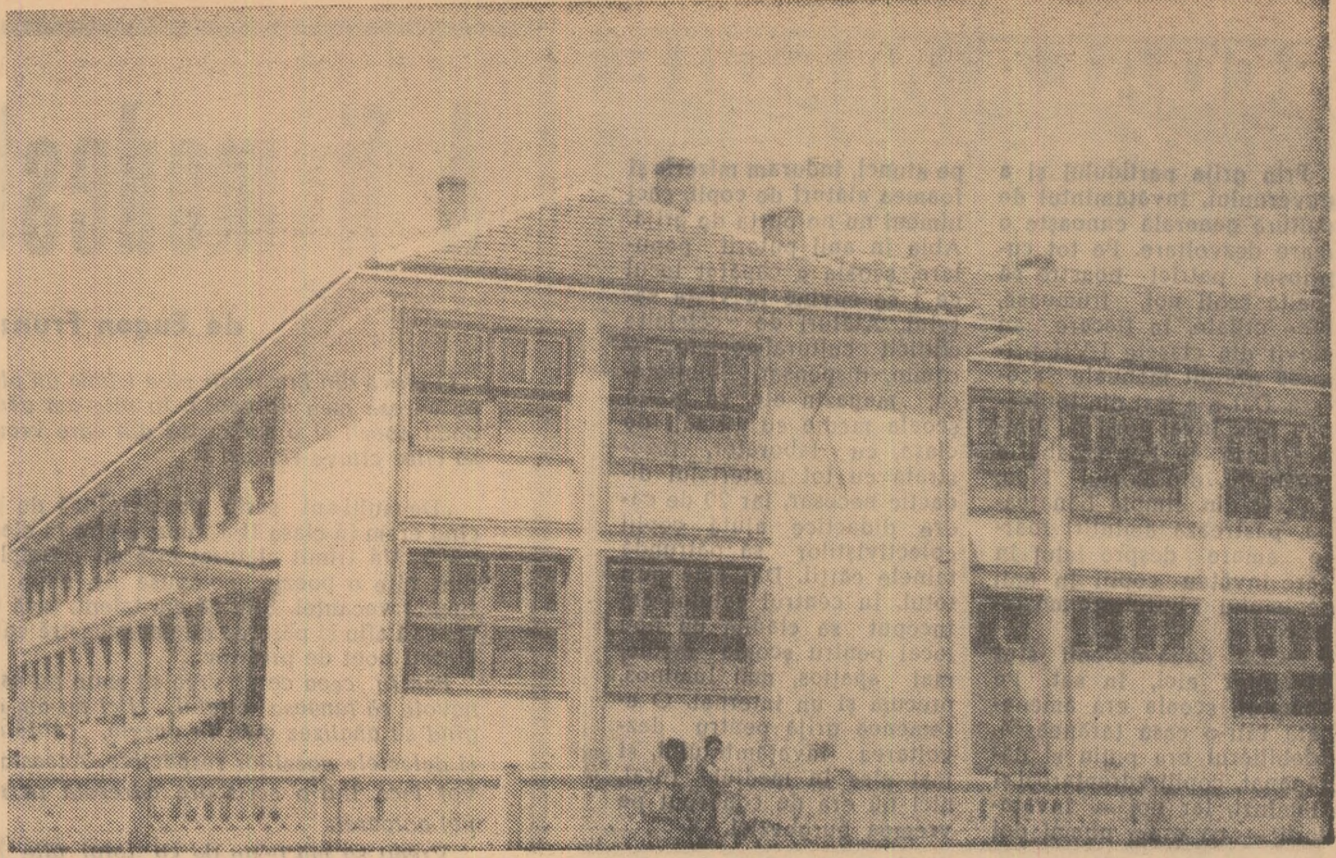
Acest lucru îl au în vedere cînd îşi desfăşoară activitatea la şcoală şi în cercurile de la Casa pionierilor, în activităţile pionereşti viitoare programate şi în preocupările lor particulare.

Anastasiu Ştefan din clasa a VII-a, Şcoala nr. 4 şi Mariana Fulea din clasa a VII-a, Şcoala nr. 1 vor să participe la concursuri de desen şi vor continua cursurile şcolii de muzică. Păcuraru Dorina, clasa a VI-a, Şcoala nr. 4 îşi va îmbogăţi cunoştinţele despre arta populară romînească şi ea însăşi va încerca să prindă în lucrul ce-l va face lumina din „Albăstrelele" lui Luchian pe care le admiră adesea în tabloul expus în Muzeul Brukenthal. Iar pionierul Micu Dan, clasa a VII-a, Şcoala nr. 9 va scrie în continuare poezii şi poate, în anul acesta va reuşi să scrie una şi pentru „Scînteia pionierului".

Preocupările pionierilor sibieni sînt multiple şi interesante, unite printr-o trăsătură comună: dorinţa ca toţi să fie cît mai bine pregătiţi, să fie cît mai folositori patriei noastre.

M. CĂLIN

Una din noile şcoli din Turnu Severin

Ce să fiu?

Răspuns la o scrisoare

Nu de mult am primit o scrisoare. „Dragă redacţie, vreau să-ţi dau o veste bună. Am dat examen la şcoala profesională şi am reuşit. Împreună cu mine au reuşit şi alţi copil de la noi, din Baia Borşa. Sînt şi ei tot fii de mineri. Peste cîteva zile vom începe cursurile. E o şcoală importantă şi te invităm aici, ca s-o cunoşti şi să le povesteşti despre ea şi altor copii".

Vă daţi seama, dragi prieteni, că nu puteam să refuzăm rugămintea lui Costel şi a colegilor lui. Aşa s-a făcut că imediat un reporter a plecat la Baia Mare. Centrul şcolar miner nu-i greu de găsit. Ştie toată lumea din oraş unde e. Reporterul a discutat cu tovarăşul director de studii Iosif Pall.

— Ce ne puteţi spune despre centrul şcolar şi despre elevii lui?

— *Centrul nostru şcolar are trei şcoli:* o şcoală de maiştri, o şcoală tehnică şi una profesională. *Costel şi colegii lui vor fi elevi la şcoala profesională. În cadrul acestei şcoli, sînt mai multe secţii:* mecanici de mină, electricieni de mină, preparatori minereuri, mineri, electricieni staţii şi reţele, electricieni lumină şi forţă, şi metalurgişti metale neferoase.

— Cum este organizată activitatea teoretică şi practică în şcoală?

— *De-a lungul celor trei ani de studii elevii îşi împart timpul între sălile de clasă, atelierele şcolii şi întreprinderile miniere din împrejurimi. În ce priveşte obiectele de studiu ele variază de la obiecte de cultură generală (romînă, matematică) în anul întîi şi doi pînă la obiecte de strictă specialitate (mecanică, electrotehnică, tehnologie) în anul trei. O grijă deosebită este acordată practicii elevilor din anii mari, care vin direct în contact cu viitorul lor loc de muncă timp de 3-4 zile pe săptămînă.*

— De ce condiţii dispun elevii care urmează şcoala?

— *Pe timpul celor trei ani de studiu elevii primesc gratuit îmbrăcăminte, rechizite, casă şi masă. În curînd se va construi pentru ei şi un nou cămin. În şcoală există bibliotecă, club, formaţii artistice. Vacanţele, mare parte dintre elevi şi le petrec în tabere la munte şi mare, sau în drumeţii şi excursii. Aceste condiţii sînt de natură să-i stimuleze pe elevi la învăţătură. Majoritatea au note bune şi foarte bune.*

Mulţi dintre foştii noştri elevi sînt astăzi studenţi la Institutul de Mine din Petroşani.

Interviu luat de
R. ADRIAN

Recreaţia mare

Un om cu experienţă...

— Cum te cheamă, puştiule?

— Gigel...

— Ce răspuns! Auzi, Gigel... Numai atît?

— Şi Popescu...

— Nu „şi Popescu" ci în primul rînd Popescu! Şi nu Gigel, ci Gheorghe. Popescu Gheorghe, asta ţi-e numele!

— Am înţeles...

— Cam greu. Cîţi ani ai?

— 7... Sînt în clasa întîi.

— Se vede cît de colo. Hei, fii atent, nu călca în băltoace! Şi ghiozdanul aşa se pune în spate? Uite, vezi... Acum mai merge. A, dar ce ai pe degete?! Pete! Pete de cerneală! Halal şcolar! Ţine batista mea, şterge-te. E greu cu voi, ăştia mici. Ia spune, lecţiile ţi le-ai făcut? Ce aţi avut pentru azi? Ia să văd... Aha, bastonaşe şi cîrlige. Mi se pare că te-ai cam grăbit, primele rînduri sînt bune, dar pe urmă e o încîlceală... Eu, să-ţi spun drept, ţi-aşi pune 5! Dar poate ca învăţătoarea voastră e mai blîndă. Aoleu, dar ce ai în buzunar? O broscuţă de cauciuc?! Ei, şi, ce contează dacă face „oac-oac" cînd o apeşi pe burtă? La şcoala nu se vine cu jucării! Uf, ce greu e cu voi, ăştia mici! Noroc că mai daţi de cîte unul ca mine, cu experienţa, să vă sfătuiască. Uite că am ajuns. Să fii cuminte în clasă, auzi? Şi cînd vrei să-i spui ceva învăţătoarei, să ridici mai întîi două degete, ne-am înţeles? Aşa, vezi. La revedere. O să mai stăm noi de vorbă, în recreaţie. Pe mine mă cheamă Moţişor... asta, vreau să fie Protopopescu Gherasim, sînt în clasa a doua. Nu-mi laşi mie broscuţa ora asta?

SANDU ALEXANDRU

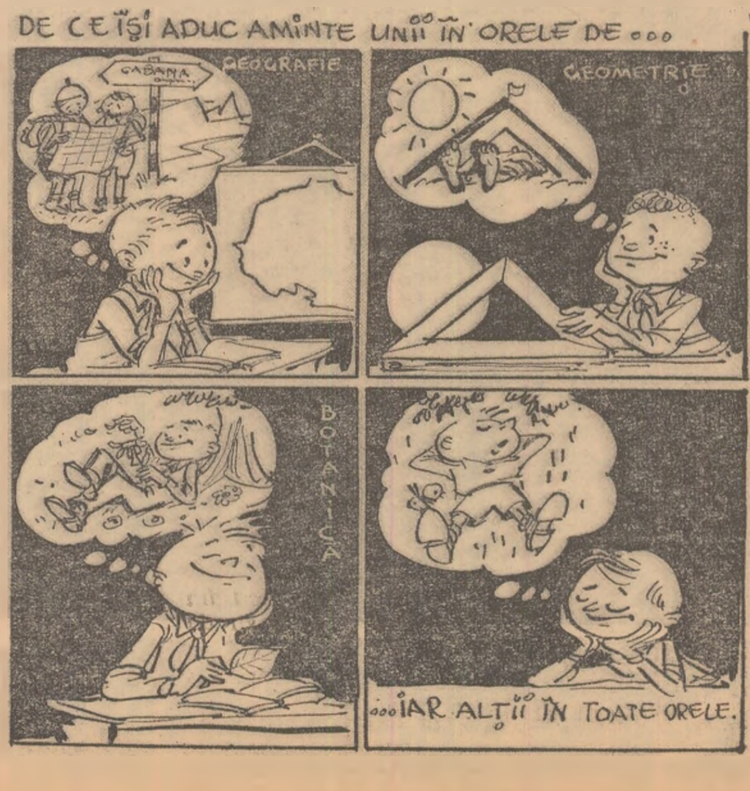
NERĂBDARE

În cinci zile a-nălţat
Un palat pînă la soare
Tata, cu cofraj glisant.
Iar eu... traag la linioare!

Zi de zi pe harta ţării
Cresc uzine şi oraşe.
Eu, la capătul răbdării
Am ajuns la... bastonaşe.

De-aia, pe caiet, sub ele
Am făcut cum am ştiut
O rachetă printre stele.
Eu, în ea cosmonaut.

Ca să ştiţi că e de mine,
Eu m-aş iscăli pe foaie,
Însă nu ştiu aşa bine
Cum să scriu cuvîntul „Nae".

ȘCOALA MEDIE din sat

Prin grija partidului și a guvernului, învățămîntul de cultură generală cunoaște o mare dezvoltare. Pe tot cuprinsul patriei noastre se înalță școli noi, frumoase, bine utilate, în fiecare an elevii din clasele I-VII primesc gratuit manuale școlare. Dar n-a fost din totdeauna așa. Învățătorii cu tîmple ninse, ca Petre Zaharia bunăoară, din Peciul Nou, un sat din cîmpia bănățeană, păstrează amintiri foarte amare despre felul în care învățau copiii în anii regimului burghezo-moșieresc.

— De două decenii sînt învățător aici, în sat. Pe vremuri, școala era amenajată într-o casă țărănească. Mobilierul era puțin și dărăpănat, copiii, zdrențăroși și flămînzi, iar noi — învățătorii — că eram numai doi pe atunci, înduram mizeria și foamea alături de copii, căci nimeni nu ne purta de grijă. Abia în anii puterii populare, școala a căpătat locul ce i se cuvine în viața satului. Alături de celelalte edificii cultural-sociale — cămin, dispensar, bibliotecă, magazin etc. se înalță școala medie cu 10 săli de clasă, cu laborator, înzestrată cu tot materialul didactic necesar, iar 20 de cadre didactice ajută copiii colectiviștilor să pătrundă tainele cărții. Dar asta nu-i totul. În centrul satului am început să clădim un nou local pentru școala medie, mai spațios, mai luminos, precum și un internat. O asemenea grijă pentru dezvoltarea învățămîntului, și mai ales în mediul rural, nici nu era de conceput pe vremea burgheziei.

PREZENȚE ROMÎNEȘTI PESTE HOTARE

VIENA

La cea de-a 78-a ediție a tradiționalului Tîrg internațional de toamnă de la Viena, alături de cele cca. 2 000 de firme din 24 de țări, participă și R. P. Romînă, cu un pavilion propriu. Produsele industriei constructoare de mașini, industriei chimice și petroliere, materialelor de construcție, industriei alimentare și ușoare romînești, stîrnesc un viu interes în rîndul publicului, al persoanelor oficiale și al oamenilor de afaceri care vizitează Tîrgul.

HAGA

Recent, s-a încheiat în Olanda cel de-al X-lea Festival internațional al soliștilor vocali. Cu acest prilej, cîntărețul romîn, Dan Iordăchescu, solist al Teatrului de Operă și Balet din București, a obținut „Marele Premiu" al Festivalului, precum și alte trei premii: Premiul I al Operei daneze; Premiul special al juriului pentru cel mai bun cîntăreț și Premiul I pentru bași și baritoni.

NEW DELHI

La Kanpur — India — a avut loc nu de mult inaugurarea unei expoziții de fotografii reprezentînd realizări din R.P. Romînă în cei 19 ani care s-au scurs de la eliberare. Expoziția s-a bucurat de mult succes în rîndul publicului indian.

Un răspuns pe săptămînă

A fi modest

de Eugen Frunză

O elevă din București mi-a trimis un plic pe adresa mea de acasă. În plic am găsit două poezii și o scrisorică din care vreau să citez cîteva rînduri:

„De mulți ani scriu poezii! Încă de pe cînd eram în clasa II-a. Acuma sînt în clasa a V-a. Vă trimit alăturat cîte un exemplar din cîte o poezie compuse de mine în timpul vacanței. Știu că am talent, însă aș vrea să aflu și părerea dumneavoastră care sînteți poet de profesie..."

Pentru ceea ce aș vrea să spun nu este nevoie să lungesc citatul. Nici nu am de gînd să analizez aici, în gazetă, calitățile și defectele poeziilor respective. Aceasta o voi face într-o scrisoare adresată personal autoarei.

Vreau să mă ocup de cu totul alte lucruri. Este vorba și de poezie, dar mai ales de modestie.

Draga mea prietenă, nu te cunosc, nu știu cum te porți și ce note ai la școală. Sper că ești o elevă și o pionieră bună. Pe deasupra, nu pot decît să mă bucur că-ți place să scrii versuri. Crede-mă că-ți doresc din toată inima succes. Și dacă, odată și odată, vei ajunge poetă renumită, voi fi cu atît mai fericit. Numai un suflet mărunt nu-și află bucuria în succesele binemeritate ale altora.

Ceea ce mă mîhnește citindu-ți scrisoarea este lipsa de modestie. Vezi, eu te înțeleg. Pentru vîrsta ta, vremea scursă de cînd ai început să scrii versuri în caiet înseamnă destul de mult. Totuși, cum se poate spune „de mulți ani", atunci cînd la mijloc nu sînt decît 2-3 anișori? Dragă prietenă, nu e necesar să exagerezi. Ai viitorul în față. Vei vedea mai tîrziu ce înseamnă cu adevărat „mulți ani" de muncă și experiență a vieții!

Dar să trecem peste asta, pentru că mai încolo se vede și mai clar greșeala ta.

„Știu că am talent" — îmi scrii mai departe. Ca să fiu cinstit aceste cuvinte nu-mi plac de loc. Poate că ai talent; aceasta e altă treabă. Îți doresc să ai cît mai mult, cum s-ar zice, cu sacul! Dar ce bine îi stă omului cînd nu se laudă pe sine și nu e încrezut! Lasă-i pe alții să judece și să-ți dea lauda cuvenită dacă o meriți. Să știi că niciodată un om serios nu-și va striga în propria ureche: „Am talent"! Dimpotrivă, adevăratul creator își pune pînă la sfîrșitul vieții alte întrebări: „Oare sînt în stare să dăruiesc oamenilor o operă valoroasă, de care să se apropie cu interes și cu dragoste? Oare nu-mi irosesc timpul scriind cărți prea puțin frumoase și folositoare? Oare am destul talent ca să merit laudele cititorilor?"

Aceste întrebări și le pune cu toată seriozitatea și nu o dată tocmai îndoielile sale îl îndeamnă la eforturi noi, la o muncă și mai îndîrjită, pentru ridicarea nivelului măiestriei sale artistice. Cu nota pe care singură ți-o pui hotărînd de la bun început că ai talent, s-ar putea să nu ajungi departe în poezie. Așteaptă deci cuvîntul celor din jur. Muncește mult, cultivă-te, învață din experiența marilor poeți, stimează-le talentul și înaintează cu modestie pe acest făgaș greu și spinos. Modestia e o foarte mare calitate.

Ți-aș mai spune două cuvinte și despre „poetul de profesie". Îți mărturisesc că eu nu sînt „poet de profesie". Poezia este o chemare a sufletului, o uriașă pasiune, un foc încins care îți cuprinde întreaga ființă. Ea nu este o profesiune în înțelesul obișnuit al cuvîntului. Poetul poate avea și e bine chiar să aibă orice altă profesiune: profesor, inginer, medic, muncitor. Poezia trăiește oriunde, pe lîngă orice profesie, pe șantier ori în laborator, pe vapor dacă ești marinar și pe lanul de grîu dacă ești agronom. Bineînțeles, dacă ai talent și o dospești în tine ca pe o pîine dulce și rumenă pentru oameni.

Așadar, dragă prietenă, după aceste observații închei răspunsul meu și îți urez mult, foarte mult succes!

Reșița-

Era într-o zi însorită din vara acestui an. O zi de vacanță. La poarta „Cetății de foc" — Reșița — și-au dat întîlnire peste 170 de absolvenți ai clasei a VII-a din oraș și din împrejurimi. Veniseră aici să vadă încă o dată cum pulsează inima de foc a Reșiței, să cerceteze mecanismele, utilajele, să discute cu făuritorii și modelatorii metalului și apoi să hotărască ce cale să urmeze în viață.

LA DRUM

Așadar, să începem vizita. Dar pe ce itinerar să pornim? Căci a vizita astăzi Reșița nu este un lucru simplu. De la poalele dealului Moroasa și pînă sus, către muntele Semenic, în apropierea locului unde a fost stăvilită apa Bîrzavei și unde merg reșițenii în timpul liber să admire frumusețile naturii, peste tot se află orașul — uzină. Ce să admiri mai întîi? Panorama peisajului, freamătul muncii de la furnale ori dantelăria de schele a noilor construcții industriale și social-culturale ce împînzesc Reșița de la o margine la alta? Unul dintre copii, Filip Liviu, Machiș Gheorghe, ori Va
ga Ladislau, nu se mai știe preci
a avut o idee fericită.

— Să mergem pe dealul Gol
De pe creasta lui se vede tot
ca-n palmă.

Așa au făcut. Pînă pe vîrf
dealului, e cale bună. Dar oda
ajunși sus, orice semn de ob
seală a dispărut, căci privită
aici, Reșița pare un adevărat d
cor de basm. În față, dincolo
Bîrzava, se ridică cei doi gigan
ai Reșiței, uriașele furnale cu
capacitate de 700 metri cubi,
pîntecul cărora focul nu se stin
niciodată. În rînd cu furnalele,
fondul dealurilor de la Cîlnic,
profilează masive, impunătoa
siluetele a patru turnătorii m
derne, oțelăria, fabrica de oxige
hala de pregătire a garnituril
de turnare, precum și cea m
nouă și mai modernă construc
industrială a Reșiței: fabrica
motoare Diesel. Și tot de aici,
pe creasta dealului, poți adm
în toată splendoarea primul c
tier muncitoresc înălțat în Lun
Pomostului, ciorchinele de bloc
de pe Moroasa, ridicate rece
complexul școlar, Casa de cul

La cules de porumb

Pretutindeni, în toate colțurile țării, recoltatul porumbului e în toi. O dată cu mijitul zorilor, o mare de oameni își suflecă mînecile și împînzesc lanurile. Abia le desprinzi chipurile. Mîinile lor trec cu zborul secundei pe lîngă siluetele porumbilor adunîndu-le rodul. În cîteva clipe, aurul sutelor de hectare de porumb strălucește la picioarele lor. Bucuria belșugului îi însuflețește în muncă. Mai repede, mai bine!

Același lucru și l-au spus și lucrătorii din G.A.S. „Drumul subțire", raionul Călărași, regiunea București. Și în cîteva zile au recoltat mai mult de jumătate din terenurile cultivate cu porumb. Peste jumătatea cealaltă, combinele își poartă acum trupurile metalice însilozînd cocenii. Timpul nu așteaptă. Bătălia se dă pentru recoltarea rapidă a porumbului rămas. Și pentru aceasta, pionierii și elevii de la Școala medie din Călărași au venit în ajutorul lucrătorilor din G.A.S.

Dimineața, pe rouă, autocamioanele îi transportă pe cîmp ca și în celelalte dăți cînd au ajutat la culesul roșiilor, la repicatul orezului. Se întrec care mai de care să ajungă la locul dinainte stabilit. Ajunși, își iau rîndurile de porumb în primire. Care va fi primul la capătul rîndului, e declarat fruntaș. Și-au făcut și un cîntec al lor. Pe o melodie pionierească au improvizat cîteva versuri vesele:

„Haideți, copii, fete și băieți,
Sute și mii, să adunăm știuleți."

În ritmul lui, desfac porumbul și-l adună în grămezi. Apoi, vin mașinile I.R.T.A. și le încarcă.

Peste săbiile îndoite de vînt, ruginite de soare ale porumbului se revarsă cîntecul lor.

— Autorul versurilor?... i-am întrebat.

— Noi toți, mi-a răspuns un prichindel, care se lupta cu o drugă de porumb cît el de mare. Era Mihai Claudiu din-tr-a șasea. Venise împreună cu cele două surori ale sale, Aurelia din clasa IX-a și Vasilica din clasa XI-a.

— Nu ești prea mic pentru culesul porumbului? i-am zis.

— Am venit să ajut copiii, a continuat el plin de importanță, ocolind întrebarea.

În jur, s-a stîrnit un val de rîsete. Rîdeau în bătaia soarelui și grămezile aurii de porumb.

— Să ajuți copiii, hai?! l-a luat în primire, mai mult în glumă, Teodor Venera din clasa X-a. Păi, tu nici nu te zărești printre rînduri...

— O să mă zărești acuși la capăt! îi întoarse vorba Claudiu.

— Și pe noi, spuseră pioniera Rădulescu Victoria și utemista Ciobănescu Elena.

— Las, că vă ajung și eu, i-a asigurat Venera pe cei trei.

În urma lor, peste pămîntul eliberat de coceni, tractoarele tăiaseră brazde adînci și netezisera locul pentru însămînțările de toamnă.

Cîntecul voios al pionierilor și utemiștilor răzbate pînă hăt, departe, ca un abur, peste pămînturile răscolite, rămase în așteptare.

MARTA ALBOIU CUIBUȘ

Soarele toamnei și soarele adunat în grămezile de știuleți luminează puternic chipul colectiviștilor de la G.A.C. Cătrunești, raionul Urziceni.

...cetatea de foc

...Palatul poștei, ca și lunca Bîrzei, unde se pun temeliile celui ... tînăr dar și celui mai frumos ...tier de locuințe al Reșiței.

...FLACĂRĂ CARE ARDE DE 192 DE ANI

...După ce au admirat în voie ...veliștea orașului, copiii au ...posit în secțiile unde se plămă...e și se prelucrează metalul. ...Au străbătut, rînd pe rînd, tur...oriile, au admirat munca la...noriștilor, care aidoma uriași... din poveste se luptă cu bala...i de foc, au privit cum se mon...ză noile produse ale Reșiței — ...ndrie a industriei noastre con...uctoare de mașini — turbine ...draulice și macarale de mare ...naj, compresoare de aer și mo...are Diesel, cu o capacitate de ...ci de mii de cai putere. Cum ...a și firesc, la furnale au zăbo...t mai mult. Ca să poată privi de ...cîțiva pași colosii de oțel du...ind, ca să vadă cu ochii lor ...m fierul vechi, strîns în timpul ...canței bucățică cu bucățică, se ...eface în metal incandescent, ca ...stea de vorbă cu furnaliștii și să le urmărească îndemînarea și iscusința cu care plămădesc fonta și, mai ales, ca să asculte din gura lor istoria „Cetății de foc". Ce fel de istorie? Iat-o, pe scurt. Cu aproape douăzeci de decenii în urmă, în 1771, la Reșița s-au aprins pentru prima oară flăcările furnalelor. De atunci, de 192 de ani, aceste flăcări nu s-au stins niciodată. Cît și cum se producea metalul pe vremea burghezo-moșierimii, nu este greu de stabilit. Documente ale vremii atestă că utilajul și condițiile de muncă de atunci erau printre cele mai înapoiate din Europa. De aceea, generație după generație de făuritori ai metalului reșițean au purtat decenii de-a rîndul o înverșunată luptă împotriva patronilor. Iar într-o bună zi, în iunie 1948, lupta lor a fost încununată de succes: muncitorii au devenit stăpînii uzinei. De atunci, Reșița întinerește mereu. Călăuziți de partid, oamenii au refăcut din temelii Reșița, dîndu-i înfățișarea impunătoare de astăzi. Ca să ne dăm mai bine seama de puterea economică a Reșiței socialiste, este suficientă o singură comparație. Astăzi numai unul din furnalele de aici produce atîta fontă într-o singură oră, cît producea întreaga Reșiță de acum 19 decenii în 800 de ore!

★

Tîrziu, spre seară, vizita s-a terminat. Copiii s-au despărțit păstrînd în inimi imagini de neuitat despre cea mai mare cetate de foc a țării, despre orașul care întinerește pe zi ce trece, despre muncitorii Reșiței socialiste care, prin hărnicia și iscusința lor, duc dincolo de hotarele țării faima industriei romînești.

Încă nu se știe cîți dintre copiii care au vizitat în acea zi ori în zilele următoare orașul-uzină s-au hotărît să revină peste ani, la furnale, pentru a face ca flacăra acestora să fie mereu mai vie, și nici cîți ard de dorința de a transforma metalul reșițean în turbine hidraulice ori motoare Diesel. Ceea ce se știe însă cu precizie este că anul acesta la școala profesională din Reșița s-au prezentat cîte patru candidați pe un loc.

I. ANDREI

Situația din Vietnamul de sud

Impotriva dictatorilor

Pe zi ce trece situația din Vietnamul de sud devine tot mai încordată. Pături din ce în ce mai largi ale populației sud-vietnameze se ridică la luptă împotriva regimului reacționar de la Saigon.

Pe lîngă puternicele demonstrații de masă ale budiștilor, în țară se înregistrează o intensificare a luptei antidiemiste a studenților și elevilor. Agențiile de presă relatează că la 14 septembrie în trei orașe principale din Vietnamul de sud studenții și elevii au organizat mari demonstrații. La Dalat, bunăoară, 6 000 de studenți s-au baricadat în sălile de clasă, refuzînd să participe la cursuri și strigînd lozinci împotriva regimului dictatorial al lui Ngo Dinh Diem. Acțiuni similare au avut loc și în orașele Bein Hoa și Vinh Long. Tot în ultimele zile, s-a desfășurat la Saigon o grevă a doctorilor și a personalului sanitar din patru spitale din capitala țării, în semn de protest împotriva arestării unui renumit profesor de la facultatea de medicină. Tulburări s-au înregistrat și în rîndurile armatei. Agenția Reuter relata de curînd că, în ultimul timp, autoritățile au arestat mai mulți ofițeri ai trupelor diemiste, deoarece sînt suspectați că ar participa la o plănuită lovitură de stat. Pe lîngă intensificarea luptei maselor populare, din Vietnamul de sud sosesc știri care relatează despre noile acțiuni militare ale forțelor patriotice sud vietnameze împotriva trupelor diemiste. Regimul dictatorial se clatină. Dar clica militaristă de la cîrma țării încearcă în fel și chip să se mențină la putere. Pe străzile orașelor patrulează continuu unități ale poliției și ale armatei, care intervin cu brutalitate împotriva populației. Valul represiunilor crește. Mii de studenți și elevi, precum și numeroși fruntași ai vieții publice sud-vietnameze sînt arestați și schingiuiți în închisori.

Dar în ciuda terorii dezlănțuite de autorități, lupta maselor populare sud-vietnameze, la care își alătură glasul toți oamenii cinstiți de pe glob, se intensifică tot mai mult. Ziua în care clica militaristă de la Saigon va trebui să plătească pentru crimele săvîrșite se apropie cu pași repezi.

Copii care n-au unde să învețe

În Statele Unite ale Americii, învățămîntul se află într-o situație tragică. Anual, sute de mii de copii de vîrstă școlară rămîn în afara școlilor, sporind astfel și mai mult marea armată a analfabeților din această țară. Cum se explică acest fapt? Cauzele sînt mai multe. Iată cîteva dintre ele spicuite chiar din presa americană. „U. S. News And World Report", scria că în S.U.A. se percep sume enorme pentru taxele școlare, iar oamenii simpli nu le pot achita. Astfel, după aprecierile făcute de revistă, pentru întreținerea unui tînăr la universitate, o familie de oameni simpli americani trebuie să plătească aproape tot venitul pe care-l realizează într-un an. O altă cauză care duce la degradarea învățămîntului în S.U.A. o constituie lipsa acută de școli. Chiar președintele S.U.A. Kennedy, recunoștea că „mii și mii de copii n-au pur și simplu unde să învețe din lipsa de localuri de școală"... Iar într-un raport publicat de centrala sindicală A.F.L. — C.I.O. se arăta că după aprecierile cele mai modeste, numai pentru a lichida rămînerea în urmă a S.U.A. în domeniul învățămîntului este nevoie în prezent de 140 000 săli de clasă, precum și de mii și mii de cadre didactice cu o pregătire corespunzătoare.

Așadar, în cea mai mare țară a lumii capitaliste, copiii nu au școli unde să învețe, nu au posibilitatea materială de a se întreține în școli. Și aceasta în timp ce guvernul S.U.A. cheltuiește numai pentru un singur avion militar „B-70" peste 150 000 000 dolari, sumă cu care s-ar putea construi 37 de școli moderne în care să învețe copiii americani.

Micul Stevens Fiks din Little Rock este un copil alb. El învață într-o școală elementară numai pentru negri. Mama lui Stevens a declarat că și-a înscris fiul la școala negrilor în semn de solidaritate cu lupta populației de culoare pentru desființarea asupririi rasiale.

ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ

Cum să ne amenajăm acasă un mic laborator foto

Laboratorul foto este o cameră întunecoasă, ferită de lumina albă și prevăzută cu lumina de culoare roșie sau portocalie. Acest lucru îl obținem seara cînd, în orice cameră, la stingerea luminii putem avea foarte ușor o cameră de „laborator" trebuindu-ne doar lumină roșie. Este preferabil să amenajăm laboratorul în camera în care avem și un robinet cu apă; pe o masă vom așeza o lampă cu un bec de 25 W învelit în hîrtie roșie obținută din pachetele de hîrtie foto, o chiuvetă pentru soluția de revelator și alta pentru soluția de fixator, în care vom developa și fixa filmul sau hîrtia foto.

Soluțiile de revelator și fixator vor fi păstrate în sticle de culoare închisă, bine astupate. Pentru obținerea fotografiilor după negative avem nevoie de aparatul de copiat, (fig. 1), pe care îl putem construi foarte ușor. El are forma unei cutii (se poate executa din scîndură de brad sau placaj de 3—4 mm grosime) care, la partea de sus are o ramă de copiat cu un geam și capac. Înăuntru, pe fundul cutiei, se montează un bec de lumină albă de 25 W și un altul de lumină roșie tot de 25 W, becuri care în timpul copiatului se aprind și se sting după nevoie.

Deasupra becurilor se așază și un geam mat ca în figura 1.

Iată schema electrică de montaj (fig. 2).

L1, L2 = becurile pentru lumină albă și roșie

K1, K2 = întrerupătoare.

B = borne pentru conectarea la priză a instalației prin intermediul unui conductor electric flexibil prevăzut cu un ștecher.

OBSERVAȚIE: becurile vor fi de aceeași tensiune cu rețeaua de alimentație din cameră. De asemenea, ele vor fi montate în fasunguri (dulii) și apoi se vor fixa pe fața de la bară a cutiei din fig. 1. Pentru legături vom folosi 2—3 m de sîrmă izolată în vinilin cu secțiunea de 1 mm².

Trecem la lucrările practice de developare și copiere. Este preferabil să lucrăm cu filme „ortocromatice", care se pot developa la lumina roșie.

Filmul fotografiat va fi prins de capete cu două cîrlige și introdus în soluția de revelator, în care el se agită 5—6 minute pentru a se developa în mod egal cînd imaginea devine foarte vizibilă. Apoi introducem filmul în fixator unde se ține pînă devine complet transparent, fără a avea urme de pete galbene pe dosul filmului (circa 5 minute).

După fixare, filmul se introduce în apă curgătoare circa 20 de minute pentru spălare, apoi se usucă, agățat cu cîrlige, la temperatură obișnuită a camerei.

După uscarea filmului se face copierea.

Filmul se așază pe geamul aparatului de copiat cu gelatina în sus, iar peste film se așază hîrtia fotografică cu gelatina în jos. Apoi se presează cu capacul aparatului, expunîndu-se la lumina albă cîteva secunde. Developarea fotografiei se face în același fel ca și a negativului, numai că timpul de developare e mai scurt (după aprecierea), iar al fixatului este de 1—2 minute. Spălatul se face timp de 20 de minute în apă curgătoare. După uscare, fotografia pozitivă este gata. Pentru soluțiile de revelator și fixator sînt indicate substanțele ce se găsesc în magazinele de specialitate, gata preparate.

VASILE IORDĂNESCU
profesor la Cercul de electrotehnică
și
PAUL BUTAK
profesor la cercul foto, Palatul pionierilor din București

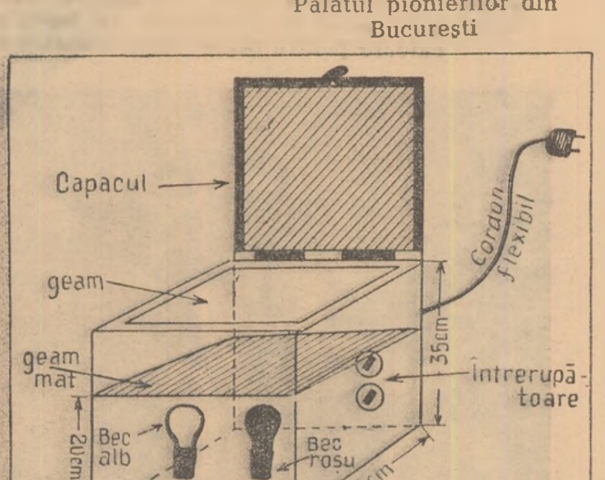

Fig 1

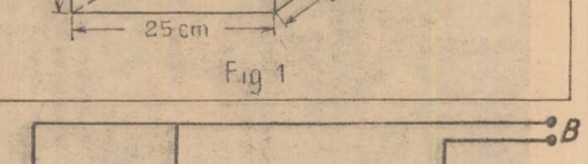

Fig. 2

Un mare geolog și paleontolog romîn: Grigore Cobălcescu 1831 – 1892

La vîrsta de 18 ani, învingînd cu greu lipsurile materiale și învățînd mai mult singur, Grigore Cobălcescu a absolvit Academia Mihăileană din Iași. Pasionat de cercetarea științifică, după multe eforturi și greutăți întîmpinate din partea regimului burghezo-moșieresc care era nepăsător față de ridicarea cadrelor științifice din rîndul poporului, el reușește să plece în Franța la specializare. Întors în țară cu titlul de licențiat în științe naturale, Grigore Cobălcescu este numit profesor la Universitatea din Iași, nou înființată. Timp de aproape 30 de ani, Grigore Cobălcescu și-a dezvoltat în cadrul acestui for științific întreaga sa activitate didactică și științifică. Studiile teoretice și practice făcute de Grigore Cobălcescu i-au ajutat să dea științei opere valoroase. Noutatea ideilor și profunzimea lor au rezultat din legătura nemijlocită cu cercetările de pe teren. El este autorul primului manual de geologie scris în limba romînă, și al unui curs de geografie fizică a Romîniei, lucrare de mare valoare științifică.

Cu ocazia primirii sale ca membru al Academiei Romîne, Grigore Cobălcescu prezintă o lucrare în care sintetizează întreaga sa activitate pe tărîmul științific. Ea cuprinde o expunere pe larg a problemelor geologice ale regiunilor noastre petrolifere.

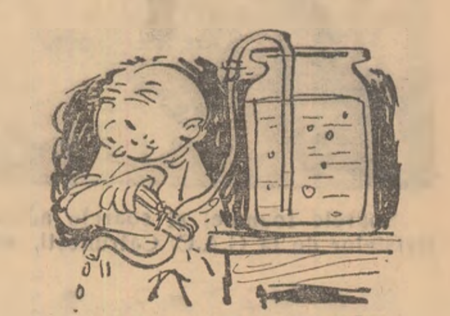
Astăzi, după 100 de ani de la elaborarea operelor lui, ele își păstrează încă actualitatea. Grigore Cobălcescu constituie o figură luminoasă a științei romînești, care prin întreaga sa activitate a contribuit la dezvoltarea geologiei din țara noastră.

Poporul romîn îi cinstește memoria punîndu-l alături de ceilalți înaintași ai științei din patria noastră.

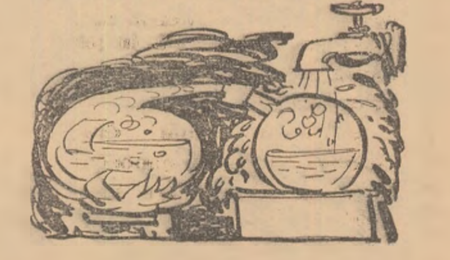
Cîteva EXPERIENȚE DISTRACTIVE

CUM SE OBȚINE APA CURGĂTOARE ÎN LABORATOR?

Se ia un borcan mare, plin cu apă, așezat pe un raft al unui dulap prins în perete la o înălțime de aproximativ 2 metri. Introducem în borcan un tub de sticlă îndoit și continuat cu un tub de cauciuc, la capătul căruia se află un cîrlig de rufe. Sugem prin tubul de cauciuc puțină apă pentru a se umple tubul cu apă, apoi închidem tubul cu cîrligul. După aceea desfacem cîrligul și apa va curge în cantitatea dorită.

CUM SE POATE OBȚINE, TOT ÎN LABORATORUL CHIMISTULUI AMATOR, APĂ DISTILATĂ?

Într-o retortă de sticlă se pune o cantitate de apă de fîntînă sau de la conductă, care se încălzește pînă la fierbere transformîndu-se în vapori care ies prin gîtul retortei. Dacă însă vaporii de apă nu ies în atmosfera din cameră, ci îi conducem într-un balonaș așezat într-un vas cu apă rece, sau sub un curent de apă rece, observăm că vaporii de apă se condensează, trec din starea de vapori din nou în stare lichidă și formează apă distilată cu proprietăți deosebite

ȘTIAȚI CĂ APA DISTILATĂ ATACĂ ȘI DIZOLVĂ PLUMBUL? ACEASTA SE POATE EXPERIMENTA CU DOUĂ PAHARE:

a) în primul pahar se pune apă distilată și o bucată de plumb care, prin dizolvare, se depune sub formă de precipitat alb pe fundul paharului;

b) apa din paharul al doilea în care am pus o bucată de plumb rămîne limpede; sărurile din apa obișnuită se combină cu plumbul și formează la suprafața lui o coajă protectoare care împiedică o nouă reacție de atacare a plumbului. Pe baza acestei proprietăți țevile din plumb sînt utilizate în rețeaua de alimentare a orașelor cu apa potabilă.

ȘTIȚI CUM PUTEM PUNE ÎN EVIDENȚĂ FAPTUL CĂ APA OBIȘNUITĂ CONȚINE SĂRURI MINERALE ÎN SOLUȚIE?

Printr-o experiență simplă evaporăm puțină apă de izvor, fîntînă sau de la conductă, încălzind-o într-o capsulă de porțelan. După evaporarea apei rămîne un depozit mic, solid, de culoare albă. Dacă punem apă minerală cantitatea depozitului solid crește.

ȘTIAȚI CĂ SULFATUL DE CUPRU SAU PIATRA VÎNĂTĂ PRIN ÎNCĂLZIRE PIERDE APA DE CRISTALIZARE ȘI DEVINE ALB?

Se poate demonstra aceasta printr-o experiență simplă: dacă încălzim într-o eprubetă uscată puțină pulbere albastră (azurie) de sulfat de cupru, observăm că după cîteva minute el devine alb. Dacă punem praful alb obținut în apă, după cîteva minute recapătă culoarea albastră.

CUM SE POATE DEMONSTRA CAPILARITATEA SOLULUI?

Luăm două sticle de lampă umplute cu sol de grădină. Prima sticlă cu pămînt are solul bătătorit; a doua sticlă are solul afînat. Să vedem acum în care sticlă se va urca apa mai repede la suprafață, dacă așezăm ambele sticle într-un vas cu apă, cu o capacitate de cîțiva decilitri? Vom vedea că apa se va ridica mai repede la suprafață în sticla cu sol bătătorit din cauza vaselor capilare formate prin care urcă apa din vas.

Prof. EM. MUNȚIAN

Corespondenții noștri ne relatează

Toamna bogată, ruginie a poposit și pe meleagurile **comunei Pocola, raionul Beiuș.** Zilele trecute, pionierii s-au hotărît să dea o mînă de ajutor la culesul prunelor. Harnici și pricepuți, pionierii au reușit să culeagă 180 kg de prune. Cei mai harnici au fost Savu Ardelean, Popa Ioan, Serb Ioan, Bele Zorica și mulți alții.

Ce mult s-au bucurat pionierii Școlii de 8 ani nr. 4 din **Huși** cînd au aflat că vor merge la gospodăria colectivă să ajute la culesul strugurilor! Drumul pînă la gospodărie li s-a părut de data aceasta parcă mai scurt. Ajunși acolo, s-au împărțit pe grupe și au început treaba. Cît de frumoși erau ciorchinii mari, argintii. Și... trebuie să vă mai spunem că erau și tare gustoși! Cu multă grijă copiii i-au aranjat în lădițe.

Curtea Școlii de 8 ani din comuna **Mircea Vodă, raionul Medgidia** răsună de glasurile vesele ale pionierilor. Cu toții sînt nerăbdători să înceapă recoltatul legumelor de pe lotul școlar. Doar ei au amenajat terenul, ei au semănat și răsădit legumele, le-au plivit de buruieni, le-au udat.

Harnicii grădinari culeg acum roadele muncii lor: roșii cărnoase, cartofi.

Printre cei mai harnici au fost și pionierii David Maria, Cazan Paraschiva, Tentu Ion, Munteanu Marcel, Radu Iosif și mulți alții.

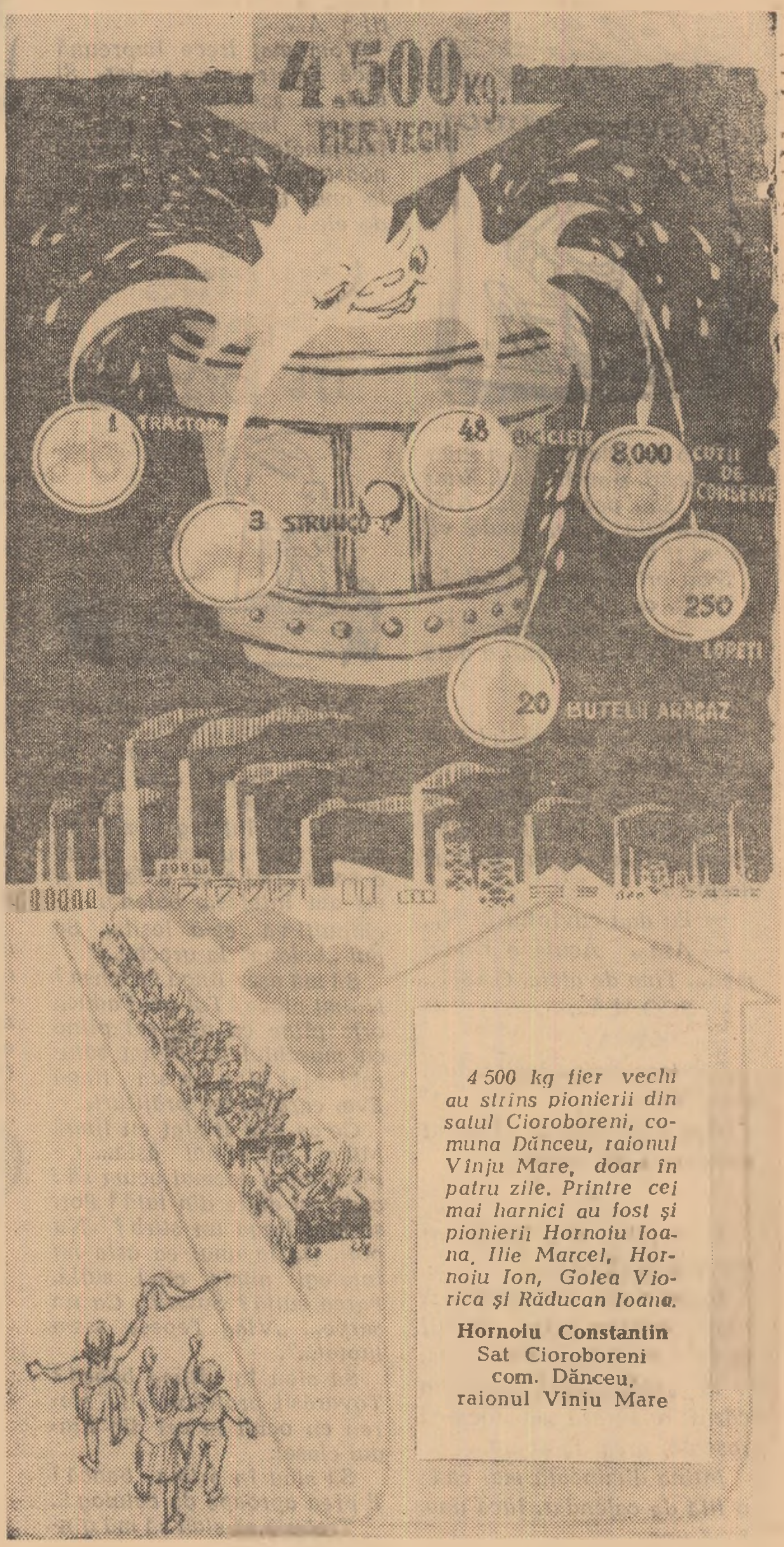
Pionierii și școlarii din comuna **Săcădat, raionul Oradea,** îndrăgesc mult activitățile distractive, cîntecul și jocul, dar iubesc și munca.

Zilele trecute plini de voie bună au pornit spre gospodăria colectivă pentru a-i ajuta pe colectiviști la recoltatul bobului.

Harnicii pionieri au strîns împreună cu colectiviștii bobul de pe o suprafață de 80 de arii.

Borza Lenuța, Sima Maria, Corb Maria, Corb Dumitru, Fildău Florian, Borza Anica, Bonta Doina, Borza Eleonora, Hodișan Radu, Petrică Aurora, Petrică Rodica, Gaidos Doina au fost foarte harnici.

După corespondențele primite de la corespondenții noștri:
GĂVRUȚĂ PAȘCU, RACOVIȚĂ VICO, LIPAN ANGELICA și NEGRĂU FLORIAN

4 500 kg fier vechi au strîns pionierii din satul Cioroboreni, comuna Dănceu, raionul Vînju Mare, doar în patru zile. Printre cei mai harnici au fost și pionierii Hornoiu Ioana, Ilie Marcel, Hornoiu Ion, Golea Viorica și Răducan Ioana.

Hornoiu Constantin
Sat Cioroboreni
com. Dănceu,
raionul Vînju Mare

În acțiunea de colectare a fierului vechi s-au evidențiat și pionierii din comuna Șirna, raionul Ploiești care au colectat 1 250 kg fier vechi, pionierii Școlii de 8 ani din comuna Braniște, raionul Titu, 2 000 kg și cei din comuna Gherla, raionul Cluj, care au strîns 1 000 kg.

(De la corespondenții noștri Paraschiv Ziulica, Albulescu Tudor și Chira Chiralina)

SPORT

Olimpiada de la Tokio

Importanța confruntare olimpică de la Tokio se apropie. Pe toate meridianele globului pregătirile sînt în toi. Antrenamente susținute, concursuri. Alături de munca de pe terenuri și săli a sportivilor se desfășoară însă și o intensă muncă de organizare, atît în țara gazdă cît și în fiecare țară participantă.

În acest număr, dragi prieteni, vă facem cunoscute cîteva lucruri pe care le-am aflat la Comitetul Olimpic Romîn. Mai întîi despre *participarea sportivilor noștri la jocurile olimpice de vară.*

Din situația existentă pînă în prezent, sportivii noștri vor participa la aproape toate disciplinele sportive incluse în programul jocurilor olimpice: atletism, box, canotaj academic, caiac-canoe, ciclism, gimnastică, haltere, înot și sărituri, polo, lupte, pentatlon modern, scrimă, tir, volei masculin și yahting. Doar la yudo și hochei pe iarbă nu vom participa. La o serie de discipline ca: fotbal, volei feminin și baschet masculin participarea este condiționată de o serie de întreceri preolimpice. De exemplu, la fotbal e necesară calificarea în turneul olimpic, iar la volei feminin echipa noastră va trebui să ocupe la campionatele europene un loc superior echipelor Bulgariei și Cehoslovaciei. Drumul spre olimpiadă al baschetbaliștilor este mult mai lung. Se așteaptă pentru început o comportare bună la campionatele europene și abia apoi un loc fruntaș (mai precis între primele trei) în turneul preolimpic din Elveția.

Și acum cîte ceva despre *pregătirile sportivilor noștri.* C.O.R. a stabilit încă de anul trecut normele de selecție pentru toate loturile de sportivi ce vor participa la Olimpiadă. Pentru acest an există două norme de selecție: una ce trebuie îndeplinită pînă la 1 iulie, iar a doua pînă la 31 octombrie. Cum s-ar spune acestea sînt normele anului preolimpic urmînd ca pentru anul olimpic sportivii să mai îndeplinească o singură normă ce le va asigura participarea la Olimpiadă. Statistica prezentată la C.O.R. arată că, la 1 septembrie, 122 de sportivi își îndepliniseră norma olimpică. Dacă s-ar încerca să se facă un clasament pe discipline în frunte s-ar afla: atletismul, tirul și, desigur, reprezentanții caiacului și canoei. Se pot face chiar și evidențieri: Cornel Porumb și Al. Spiridon (săritura în înălțime), Francisc Bolla, N. Martinescu (lupte), Constantin Ciucă și Florea Pătrașcu (box), recenții campioni mondiali și europeni la caiac-canoe și alții.

Pregătirile „olimpicilor" sînt în toi. Fiecare e dornic să-și ridice măiestria sportivă, să-și îmbunătățească performanțele.

TEODOR CRISTIAN

INTERVIUL NOSTRU:

Activități sportive în primul trimestru

A început școala. De cîteva zile, activitatea și-a reluat cursul ei normal atît în clase și laboratoare, cît și pe terenul de sport. Și, bineînțeles, așa după cum clasele și laboratoarele vă rezervă noi și folositoare cunoștințe, tot așa și terenurile de sport vă așteaptă cu numeroase întreceri și competiții.

Să luăm de pildă Școala de 8 ani nr. 165 din București.

— *Prima noastră grijă, ne spune tovarășul profesor de educație fizică, Radu Nichilorescu, a fost asigurarea bazei materiale. Pionierii s-au ocupat încă din timp de punerea la punct a materialului sportiv, a sălii de gimnastică și a terenului din curtea școlii. N-am uitat, desigur, nici alcătuirea unui program de acțiuni.*

— Ne puteți spune cîteva din activitățile sportive incluse în acest program?

— *Chiar din prima săptămînă vor începe pregătirile și chiar concursurile pentru trecerea probelor „Insignei de polisportiv". S-au înscris pînă acum aproape toți copiii din clasele mari. Așa că vom avea mult de lucru. Paralel vor începe și concursurile noastre tradiționale. Pentru elevii claselor V-VII se organizează un concurs de șah în două faze: pe clase și pe școală. Iar pentru elevii dintr-a VII-a am rezervat un turneu de volei.*

— Cei din clasele mici n-au nici o surpriză?

— *Nu i-am uitat nici pe ei. La clasele I și II vom organiza un concurs pentru „Cel mai bun alergător". În schimb cei din clasele III—IV se vor întrece în cadrul concursului „Cine sare mai departe".*

— *Cum s-ar spune, tovarășe profesor, programul este complet. Credem că pionierii și școlarii, iubitori ai sportului, îl vor îndeplini cu plăcere.*

SPORT

LA ÎNCEPUT DE AN ŞCOLAR

de Alecu Popovici

Filă de calendar

Cu o oră înainte de a suna clopoţelul, s-au întîlnit. Erau şapte. Sau poate opt... Nici nu mai ştiu bine. Poate vă amintiţi voi!

S-au privit unul pe altul...

— Ei, ce facem?

— Eu am venit primul!

— Ba noi, am venit o dată cu tine!...

— Atunci?

— Hai, ce mai staţi! Voi ţineţi scara... Tu, Jane, suie sus, că doar eşti primul la gimnastică!... Fii atent cum fixezi literele! În rînduri drepte...

— Eu dau cuvîntul BUN...

— Aşa... Acum e rîndul meu... Ţine de aici... GĂSIT..

— ŞCOALĂ...

— DRAGĂ!

Şi literele s-au înşirat una după alta.

Aşa a început şi cîntecul din prima dimineaţă...

★

Clopoţelul şi-a prelungit sunetul pînă tîrziu.

Clasa e din nou goală... A rămas cuprins între pereţii ei însă ceva nou, proaspăt...

16 septembrie! Afară a căzut o frunză de toamnă roşcată, arsă de soare...

Mîine dimineaţă mai cade o filă de calendar, încă una, încă una...

Bucurii, vise de viitor, vor trece pe rînd printre aceste bănci, cuprinse între pereţii clasei a IV-a B, a V-a C, a III-a A...

Vom mai trece împreună încă printr-un an şcolar. Şi aici, la şcoală, ca pe un trunchi imens vor rămîne însemnate pe răboj faptele noastre. Vom pleca din nou la anul în vacanţă, mîndri de ele...

Cu cine stau în bancă

Parcă ştiu... Nici nu ştiu cu cine e mai bine!...

Cu Aurel? Scrie urît... Şi eu cu un băiat care scrie urît în caiet nu pot sta în bancă. Nu înţeleg nimic, nu pot să trag cu ochiul. Odată a scris „radio cu galenă" şi eu am înţeles... balenă. Închipuiţi-vă ce-a ieşit... Să pui „balena" la ureche...

Să mă aşez lîngă Ortansa? Nu-mi place! Tot anul aduce ori pîine cu unt, ori pîine cu muşchiuleţ... M-am săturat! Mai bine aş sta lîngă Eva, care aduce prăjituri.

Ce-aş mai fi stat eu lîngă Mihai! Ei, Mihai ăsta... Ce i-o fi venit tocmai acum să i cadă un dinte din faţă? Poţi să stai lîngă un ştirb? Nu poţi. De la unul ca ăsta nu înţelegi nimic cînd suflă. Parcă suflă? Şuieră... Ca un şarpe... „Vlad Ţepess sss-a luptat...".

Să stau în ultima bancă? Tovarăşii profesori sînt mereu cu ochii la cei din fundul clasei.

Să stau în prima bancă? E prea aproape de catalog!..

Trebuie să stau să mă gîndesc bine...

Voi ce părere aveţi? E vreun loc liber lîngă vreunul din voi?

Călătorii

— Ce multe călătorii am făcut eu în vara asta!

— La munte, la mare?

— Şi la mare şi la munte!

— Pe unde?

— Am colindat pe malul Ozanei, cu un prunc bălai care ieşea vara la scăldat...

— Asta e la Humuleşti... E din Creangă...

— Apoi am mers pe urmele lui Simion şi Ionuţ, fiii comisului Manole, pînă departe hăt...

— Ai mers cu „Fraţii Jderi" ai lui Sadoveanu...

— Apoi,

„Priveam fără de ţintă-n sus
Într-o sălbatică splendoare
Vedeam Ceahlăul la apus,
Departe-n zări albastre dus.."

— Şi am colindat pe malurile Mississipiului, cu poznaşul Huck...

— Cu Mark Twain...

Toate aceste călătorii le-am făcut şi înainte şi după ce am fost la tabăra pionierească de la Năvodari.

Cărţile se aşază în rafturi una cîte una, ducînd cu ele amintirea zilelor de vacanţă, paginile răsfoite de mîini curioase... Le vor lua alţii şi alţii... Lumina cărţii trece ca o ştafetă de la un cititor la altul.

Cunoaşteţi

echipa noastră de „circ" de anul trecut?

Costel, cel mai mare echilibrist. Învaţă atît ca să nu ia 4. Se mulţumeşte cu 5. Florin — îmblînzitor de fiare — le-a îmblînzit atît de bine pe 3 şi 4, încît nu mai pleacă de lîngă ele...

Dan s-a specializat ca jongler: aruncă în aer un 4, apoi un 6, îi prinde şi face un 5. Hocus — pocus!...

Mihai, ridicător de greutăţi: cum primea vreo sarcină mai grea şi avea vreo greutate, o trecea repede la altul...

Şi... vai, Ilie acrobatul: tot anul a zburdat la trapez şi la sfîrşit a picat. A rămas în aceeaşi clasă...

Ei, bine, anul acesta n-avem nevoie de spectacole de circ!... O să scriem şi noi: „Închis pentru renovare".

Sport?

Nu mă cunoaşteţi? Sînt campionul de anul trecut!

Deţin mai multe recorduri personale:

15 metri la aruncarea ghemotoacelor de hîrtie...

30 de secunde la sărit garduri, în grădina şcolii...

Campion absolut la trîntă. Cine mai trînteşte ca mine uşa, cînd intră în clasă?...

Maestru la patinaj artistic. Cînd e făcut parchetul cu ceară, cine ştie să facă figuri mai artistice decît mine?

As la 50 de metri obstacole... peste bănci, lada de lemne, catedră...

Campion la tir... e drept, mai ales în sezonul de iarnă. (N-am nimerit eu geamul cu un bulgăre de zăpadă, tocmai în mijloc!)...

— Ce părere aveţi, băieţi?

— Descalificat!

Tăietorii de lemne

S-au dus acele zile învărate,
Iar toamna a sosit şi ploi se cern...
De aur şi aramă-mpovărate
Pădurile să doarmă îşi aştern.

Doar brazii drepţi cu acele brumate
Înfruntă vinzolirea bolţii sure,
Ci trunchiurile li-s înfiorate
Că iar vin tăietorii de pădure.

Vînjoşi, sosesc cu aspre ferăstraie...
Şi aplecaţi alăturea de trunchi
În lemnul verde, încordaţi, cînd taie
Apasă ferăstrăul cu-n genunchi.

Iar brazii vechi ai codrilor de munte
Ce stîlpi de fildeş, uriaşi, păreau
Ca-ntr-un concert au început să cînte
Şi-arcuşul ferăstraielor tăia.

Şi cînd cădeau prin aer aromatic
Se-nfiorau departe munţii suri
Şi un cîntec nou, un murmur păduratic,
Rotindu-se, plutea peste păduri.

NICOLAE BULGARU

Ghicitori

Cine-i semnu-acesta mic
Care te-a-ntrerupt un pic?
(Punctul)

Care şarpe presupus
Trupul îşi saltă în sus?
(Semnul întrebării)

Cum e slab şi deşirat
Cînd îl vezi rămîi mirat!
(Semnul exclamării)

Între unele cuvinte
Ce stă pus cu luare aminte?
(Liniuţe de unire)

Orişicărui rîu sau munte
Cine îi va sta în frunte?
(Litera mare)

ŞTEFAN FĂTULESCU

LA IPOTEŞTI

De-a lungul şoselei spre Botoşani, călătorului i se opreşte privirea la o intersecţie de drumuri mai deosebită decît altele: în vale se zăreşte Ipoteştiul...

Noi cei din Ipoteşti sîntem fericiţi că trăim şi muncim în satul în care a răsărit luceafărul poeziei romîneşti, Mihail Eminescu. Aici, în anii noştri, s-au schimbat multe lucruri; s-a înfiinţat colectiva, s-a adus lumina electrică, s-au înălţat case noi, s-a ridicat „Casa memorială M. Eminescu".

Trăind aici, avem posibilitatea să cunoaştem mai amănunţit viaţa şi activitatea marelui poet, să ne îmbogăţim cunoştinţele cu multe lucruri noi şi folositoare.

Mica vale a Ipoteştiului, înconjurată de dealurile Cătămăreştilor şi Cucorenilor, îţi aduce în minte locuri cîntate în minunate versuri din „Luceafărul", „Călin", „Sara pe deal". În casa în care a copilărit poetul sînt expuse multe portrete înfăţişîndu-l pe poet, pe părinţii şi prietenii săi, se găsesc cărţi şi foto-copii de pe manuscrisele lui Eminescu. Teii, dar mai ales salcîmii din curtea casei, care au fost de faţă la jocurile lui Mihai, copilul, şoptesc parcă şi azi în foşnetul frunzelor chemarea grijulie a Harietei către fratele ce hoinărea adesea prin păduri: „Mihaai, Mihaaai!" iar ecoul îngînă şi acum: „hai, haai, haaaai!.."

Noi, pionierii, îndrăgim nespus aceste locuri care l-au inspirat pe marele nostru poet Eminescu, de aceea îngrijim şi înfrumuseţăm grădina din jurul casei memoriale, sădim adesea flori la bustul poetului... Locurile în care a copilărit poetul sînt tot frumoase, pline de farmec. Veniţi să le vedeţi, vă aşteptăm!

LUPAŞCU SILVIA
Şcoala de 8 ani Cucoreni-Ipoteşti
raionul Botoşani, reg. Suceava

POVESTEA CĂRŢII

Într-o zi, după ce am terminat de scris lecţiile, m-am aşezat pe pat şi am început să citesc la romînă. Repetam materia.

Tîrziu, ochii mi s-au împăienjenit şi mi s-au închis uşor. Cartea mi-a alunecat din mînă, a început să-mi vorbească, depănîndu-şi povestea ei.

— „Eram odată stuf şi trăiam pe marginea unei bălţi din deltă. Era aşa de frumos acolo! O puzderie de păsări mari şi mici, de toate culorile, îşi aveau lăcaşul în stuf. Pe apă pluteau ca nişte corăbioare pelicanii, scufundîndu-se din cînd în cînd după peşti. Cerul era albastru.

Într-o zi, au venit oamenii cu bărcile şi au început să taie stuful şi l-au strîns în snopi. Acest stuf a fost dus la fabrica de celuloză, unde maşinile, conduse de muncitori, m-au prefăcut într-o pastă albă şi apoi în hîrtie. De acolo am ajuns într-un palat măreţ cu turnuri înalte spre cer. Mă găseam în Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii". Aici, muncitorii tipografi au tipărit pe hîrtie litere şi m-au transformat în carte. Mai aveam multe surioare ca mine, pe coperta cărora scria: Geografie, Aritmetică, Istorie...

De aici, am fost împărţite gratuit vouă, copiilor, la începutul anului şcolar. Aşa am ajuns şi eu în ghiozdanul tău. Sînt mulţumită că tu îţi păstrezi cărţile cu grijă. Nu uita ce v-a scris pe tablă tovarăşa învăţătoare: „Cartea vă deschide porţile spre ştiinţă şi adevăr". Citeşte-mă, că îţi voi fi de folos în viaţă!...

COLFESCU SÎNZIANA
cl. a V-a
Şcoala de 8 ani nr. 26, Bucureşti

REDACŢIA şi ADMINISTRAŢIA: Bucureşti Piaţa „Scînteii", telefon 17.60.10, 17.60.20; Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii"